

T.C.
CUMHURBAŞKANI YARDIMCISI

Önergeyi Veren Milletvekili: Mehmet Emin EKMEN
Mersin Milletvekili

Önerge Esas No : 7/16529

YAZILI SORU ÖNERGESİNE İLİŞKİN CEVAP

Hac ve umre ibadetlerinin usulüne uygun, sağlık ve güvenlik içinde, hizmet talep edenlerin hakları korunacak şekilde yerine getirilmesi amacıyla gerekli organizasyonları yapma ve denetleme görevi, 22/6/1965 tarihli ve 633 sayılı Diyanet İşleri Başkanlığı Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanunun “*Başkanlığın hizmet birimleri, görevleri ve yetkileri*” başlıklı 7 nci maddesi uyarınca Hac ve Umre Hizmetleri Genel Müdürlüğüne verilmiştir. Bu kapsamda hac ve umre seferleri, Diyanet İşleri Başkanlığı ve/veya anılan Başkanlığın denetim ve gözetimi altında uluslararası her türlü seyahat hizmetleri verme yetkisini haiz seyahat acentaları tarafından düzenlenmektedir. 633 sayılı Kanunun 17 nci maddesi uyarınca, anılan Başkanlık gerektiğinde görevleri çerçevesinde Türkiye Diyanet Vakfı ile iş birliği yapmaktadır.

Hac organizasyonuna dair tüm iş ve işlemler, 633 sayılı Kanun, 10/12/1999 tarihli ve 99/13919 sayılı Hac ve Umre Seyahatleri ile İlgili İşlerin Diyanet İşleri Başkanlığınca Yürütülmesine Dair Karar (Karar), 19/2/2013 tarihli ve 28564 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Hac ve Umre Seyahatleri ile İlgili İşlerin Diyanet İşleri Başkanlığınca Yürütülmesine Dair Yönetmelik, 17/6/2014 tarihli ve 29033 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Diyanet İşleri Başkanlığı Görev ve Çalışma Yönetmeliği, Diyanet İşleri Başkanlığı Görev ve Çalışma Yönergesi, Diyanet İşleri Başkanlığı Hac Yönergesi çerçevesinde yürütülmektedir.

Hac ve umre organizasyonlarının yerine getirilmesi amacıyla Hac ve Umre Hizmetleri Genel Müdürlüğü tarafından katile sistemi oluşturulmuştur. Bunun yanı sıra verilen hizmet türlerine göre iâşe ihtiyaçlarının karşılanması için ayniyat ekibi, dini bilgilendirme hizmetlerinin verilmesi için irşat ekibi, sağlık hizmetlerinin sağlanması için sağlık ekibi gibi ayrı ayrı ekipler şeklinde bir örgütlenme oluşturulmuştur. Ekiplerin ve katilelerin idare ve koordinasyonunu sağlamak amacıyla Diyanet İşleri Başkanlığı personeli arasından görevlendirme yapılabilmektedir. Hac organizasyonunda görev alan personelin görevlendirme

süresi, yürütülen hizmetlerin niteliğine göre değişkenlik göstermektedir. Hac ve umre organizasyonlarında görevlendirilen personele, mezkûr Karar uyarınca belirlenen usul ve esaslara göre ödeme yapılmaktadır.

Hac vazifesini yerine getirmek amacıyla 2024 yılında 84.942 kişi kesin kayıt hakkı elde etmiştir. Mezkûr Karar uyarınca, tahsis edilen hac kontenjanının %60'ı Diyanet İşleri Başkanlığı, %40'ı Diyanet İşleri Başkanlığı ile sözleşme imzalayan seyahat acenteleri tarafından kullanılmaktadır. 2024 yılı hac organizasyonu kapsamında sunulan hizmetlere yönelik yapılan anket sonucunda memnuniyet oranının %91,24 olduğu görülmüştür.

Hac organizasyonunda hacıların kutsal topraklarda konaklama, ulaşım, ibadet ve diğer tüm ihtiyaçları gibi Suudi Arabistan Hac Bakanlığı tarafından belirlenen hizmetler karşılığında ilgili makamlara ödeme yapılmakta olup Diyanet İşleri Başkanlığı yasal yükümlülükleri kapsamında sunduğu hizmetler karşılığında herhangi bir kâr amacı gütmemektedir. Ülkeler arasında hac bedelleri açısından sunulan hizmet kalitesi ve çeşitliliği gibi muhtelif kriterler nedeniyle farklılık oluşabilmektedir.

Hacca giden vatandaşlara sağlık hizmeti sunmak amacıyla Mekke'de kurulan Türk Hastanesi ile Mekke ve Medine'de kurulan sağlık ocaklarına müracaat eden vatandaşlar arasında herhangi bir ayırım yapılmaksızın ilgili birimlerce acil sağlık hizmeti sunulmakta olup ileri düzeyde tedaviye ihtiyacı olan vatandaşlar Suudi Arabistan'daki hastanelere yönlendirilmektedir.

Hac hizmeti alan kişilere hacı olduklarını gösterir bir kart verilmektedir. Ancak bu kartın ücreti, hac için yapılan genel ödemeye dahil olup soru önergesinde bahsi geçen şekilde ayrıca bir bedel alındığına ilişkin iddialar gerçeği yansıtmamaktadır.

Diyanet İşleri Başkanlığı, hac mevsimi öncesinde organizasyonda görevlendirilen kfile başkanı, din görevlisi ve ekip personeline yönelik yaptığı tüm eğitim seminerlerinde, ayrıca sosyal medya, televizyon ve radyo kanalları üzerinden konu ile ilgili paylaşımlar yapmak suretiyle; Suudi Arabistan'ın resmi hac kontenjanı dışında ülkelerine giriş ve çıkışlar için verilen tüm vizeleri hac mevsimi dışında kullanılmak üzere verdiği, farklı yollarla hacca götürülmek istenen vatandaşlara vaatte bulunan yetkisiz ve uygulama dışı davranan kişilere de itibar edilmemesine ilişkin olarak gerekli uyarılar yapılmaktadır.

Belirlenen kontenjanın dışında farklı vizelerle Suudi Arabistan'a giden vatandaşlarla ilgili olarak Diyanet İşleri Başkanlığının herhangi bir yetkisi ve sorumluluğu bulunmamaktadır. Mücamele vizesi, hac kontenjanından bağımsız olarak Suudi Arabistan'ın Ankara Büyükelçiliği tarafından verilmektedir. Vizelerin kullanımına ve uygulanmasına ilişkin hususlar, Suudi Arabistan tarafından belirlenmektedir.

Bakanlıklararası Hac ve Umre Kurulunun oluşumuna ilişkin olarak mezkûr Kararın 7 nci maddesinde *"Bakanlıklararası Hac ve Umre Kurulu; Diyanet İşleri Başkanının başkanlığında, Hazine ve Maliye, İçişleri, Kültür ve Turizm, Sağlık, Ticaret, Ulaştırma ve Altyapı Bakanlıklarından birer Bakan Yardımcısı ile Dışişleri Bakanlığı ve Türkiye Seyahat*

Acentaları Birlięinin birer temsilcisinden oluşur. Türkiye Seyahat Acentaları Birliği temsilcisi Kùltür ve Turizm Bakanlığınca belirlenecek usul ve esaslar çerçevesinde, Başkanlıkla sözleşme imzalamış acentalar tarafından kendi aralarından seçilir.” hükmü yer almaktadır. Bu kapsamda anılan Kurulda, Türkiye Seyahat Acentaları Birliği temsilcisi olarak hac ve umre hizmeti yapan seyahat acentelerinin kendi aralarında seçim yaparak belirledikleri temsilci bulunmaktadır.

Diyanet İşleri Başkanlığı ile hac faaliyetleri yürütmek üzere sözleşme imzalayan acentelere ilişkin yetkili/görevli birimlerce somut bilgi ve belgeye dayanan konulara ilişkin tespitlerin yapılması halinde, 633 sayılı Kanun ve mezkûr Karar ile ilgili mevzuat uyarınca Bakanlıklararası Hac ve Umre Kurulunun vereceği kararlara göre gerekli yaptırımlar uygulanmaktadır. Ayrıca sözleşme imzalamayan acentelere ilişkin tespitler, Kùltür ve Turizm Bakanlığına bildirilmektedir.